

Hospitalizacije zbog mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine

autori: Maja Silobrčić Radić, dr. med. spec. epidemiologije

Ivana Švigir, bacc. san. ing.

Služba za epidemiologiju i prevenciju kroničnih nezaraznih bolesti

Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja u ukupnom broju hospitalizacija u Hrvatskoj sudjeluju s udjelom oko 5%, a najveći broj hospitalizacija u dobi je 20-59 godina što ovu skupinu poremećaja svrstava, uz novotvorine, u vodeće uzroke bolničkog pobola radno sposobnog stanovništva. Također, zbog znatne duljine liječenja, mentalni poremećaji su vodeća skupina u korištenju dana bolničkog liječenja.

U bolničkom pobolu 2023. godine mentalni poremećaji (šifre F00-F99) se nalaze na 10. mjestu svih hospitalizacija s udjelom 5,2%. Registrirano je 32 510 hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja, od kojih je 18 466 bilo hospitalizacija muškaraca, a 14 044 hospitalizacija žena. Oko 65% hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja (21 076 slučajeva) bilo je za osobe u dobi 20-59 godina.

Također, 933 022 dana bolničkog liječenja (BOD) korišteno je za mentalne poremećaje te su kao vodeća skupina u ukupnom broju dana bolničkog liječenja sudjelovali s udjelom 16,3%. Prosječno trajanje liječenja po jednoj hospitalizaciji iznosilo je 28,7 dana.

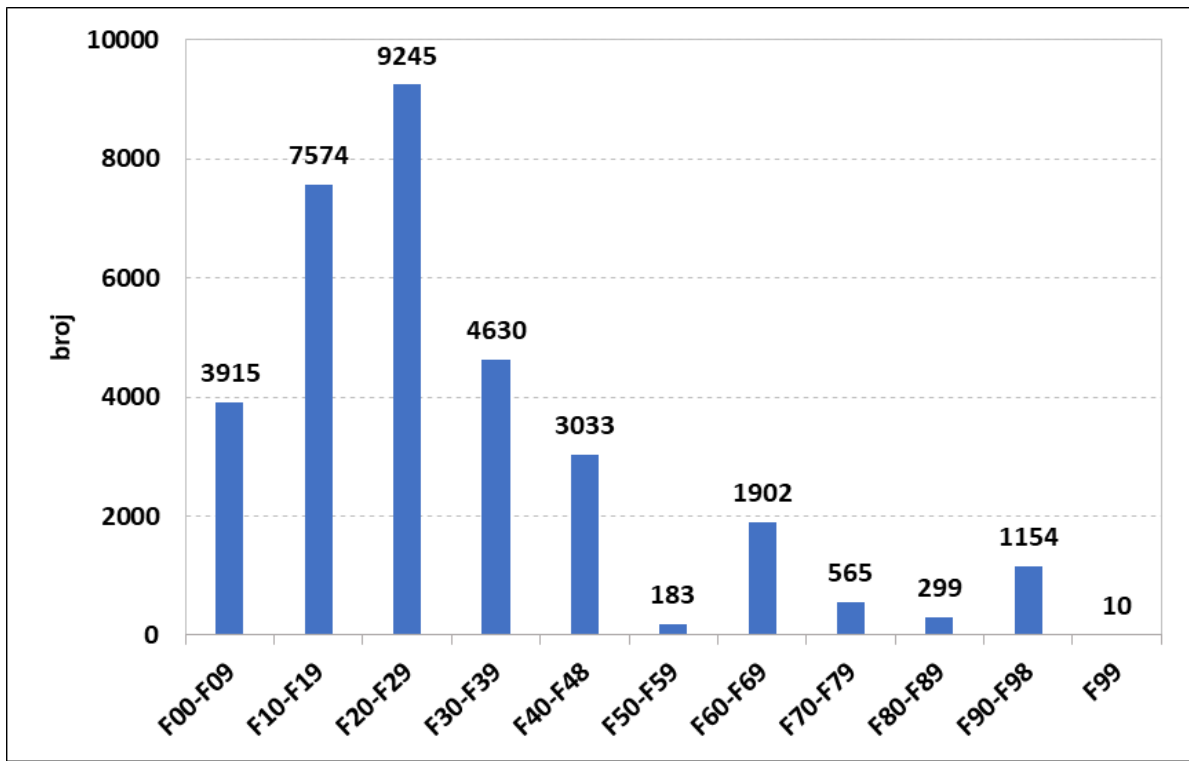
Vodeća podskupina u hospitalizacijama zbog mentalnih poremećaja bila je Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji (F20-F29) s 9245 registriranih hospitalizacija za koje je korišteno 399 456 BOD (Slika 1, Slika 2).

Vodećih pet dijagnostičkih kategorija predstavljali su 56% svih uzroka hospitalizacija: mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10) s registriranih 6055 slučajeva, shizofrenija (F20) s 4493 slučajeva, depresivni poremećaji (F32-F33) s 3413 slučajeva, mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06) s 2334 slučajeva te reakcije na teški stres (F43) s registriranih 1937 slučajeva (Slika 3). U bolničkom pobolu zbog mentalnih poremećaja bilježe se znatne razlike prema spolu. Muškarci su najčešće bili hospitalizirani zbog mentalnih poremećaja uzrokovanih alkoholom i shizofrenije, a žene zbog depresivnih poremećaja i shizofrenije (Tablica 1).

Prema trajanju bolničkog liječenja vodeća dijagnoza bila je shizofrenija s ukupno registriranih 249 169 BOD odnosno prosječno 55,5 dana liječenja po jednoj hospitalizaciji. Slijede mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10) s registriranih 132 353 BOD, depresivni poremećaji (F32-F33) s 79 354 BOD, mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06) s 71 576 BOD te nespecificirana neorganska psihoza (F29) s registriranih 49 071 BOD (Slika 4). Muškarci su najdulje liječeni zbog shizofrenije i mentalnih poremećaja uzrokovanih alkoholom, a žene zbog shizofrenije i depresivnih poremećaja (Tablica 2).

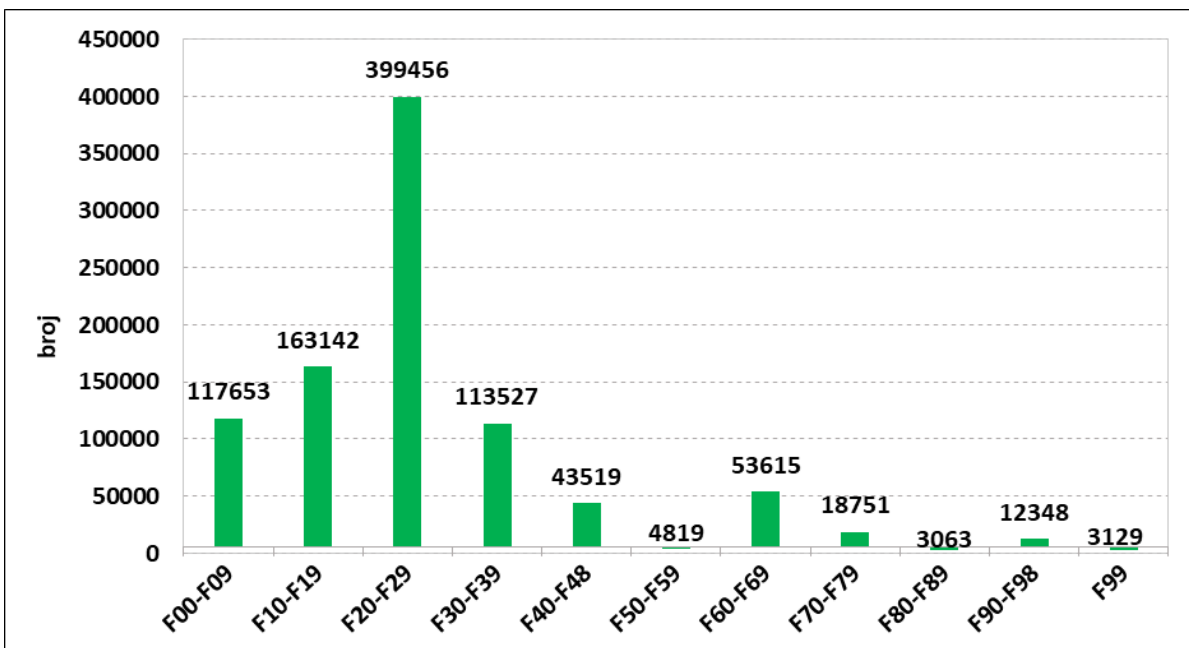
Slika 1

Broj hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja prema dijagnostičkim podskupinama u Hrvatskoj 2023. godine

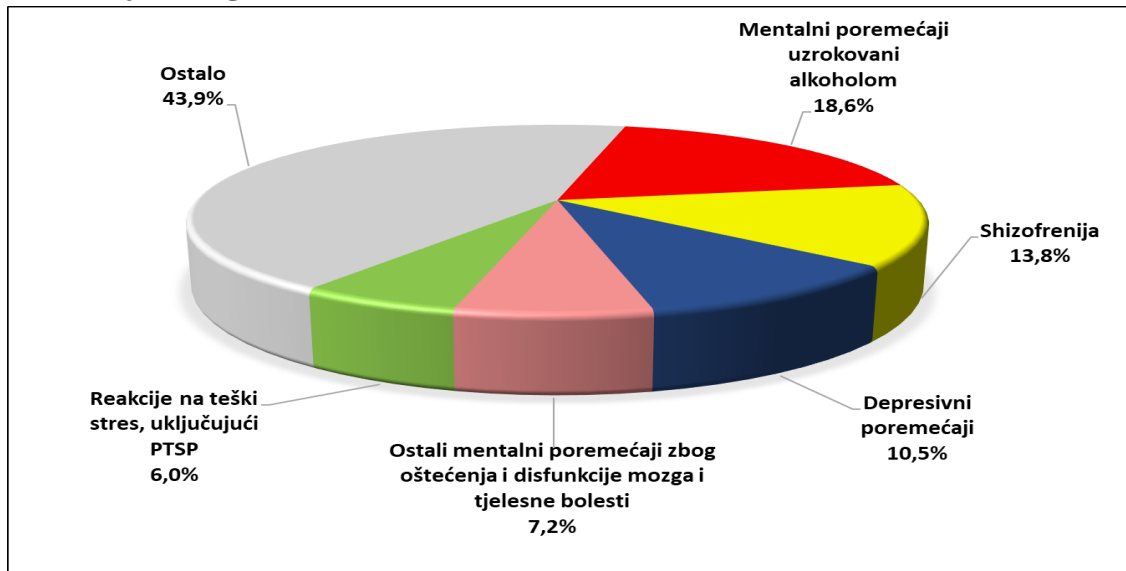
Slika 2

Broj BOD zbog mentalnih poremećaja prema dijagnostičkim podskupinama u Hrvatskoj 2023. godine

Slika 3

Vodeće dijagnoze u ukupnom broju hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine

Tablica 1

Vodeće dijagnoze u ukupnom broju hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine prema spolu

Muški spol

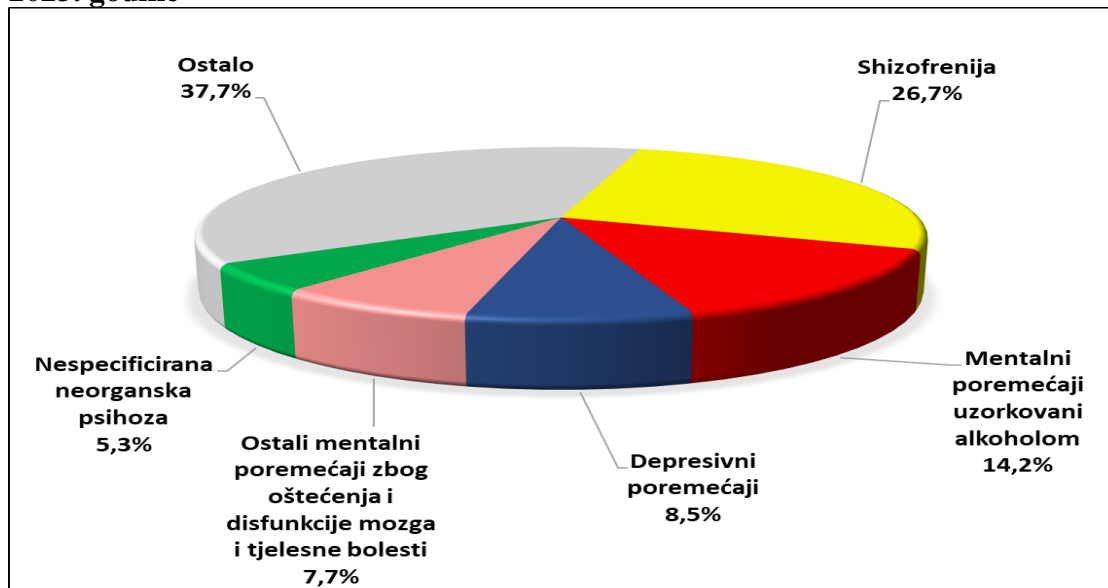
DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (<i>F10</i>)	4908	26,6
Shizofrenija (<i>F20</i>)	2868	15,5
Depresivni poremećaji (<i>F32-F33</i>)	1225	6,6
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe (<i>F43</i>)	1195	6,5
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (<i>F06</i>)	960	5,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	11 156	60,4
Ukupno	18 466	100,0

Ženski spol

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Depresivni poremećaji (<i>F32-F33</i>)	2067	14,7
Shizofrenija (<i>F20</i>)	1625	11,6
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (<i>F06</i>)	1384	9,9
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (<i>F10</i>)	876	6,2
Shizoafektivni poremećaji (<i>F25</i>)	875	6,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	6827	48,6
Ukupno (F00-F99)	14 044	100,0

Slika 4

Vodeće dijagnoze u ukupnom broju BOD zbog mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine

Tablica 2

Vodeće dijagnoze u ukupnom broju BOD zbog mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2023. godine prema spolu

Muški spol

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	181 482	31,1
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	111 425	19,1
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	30 974	5,3
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	30 507	5,2
Depresivni poremećaji (F32-F33)	28 358	4,9
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	382 746	65,5
Ukupno	583 931	100,0

Ženski spol

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	67 687	19,4
Depresivni poremećaji (F32-F33)	50 996	14,6
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	40 602	11,6
Shizoafektivni poremećaji (F25)	25 302	7,2
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	20 928	6,0
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	205 515	58,9
Ukupno	349 091	100,0